

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodničkove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 270.

V Ljubljani, v ponedeljek 23. novembra 1896.

Letnik XXIV.

Državni zbor.

Dunaj, 20. novembra.

Interpelacije.

Pričetkom seje odgovarja naučni minister na interpelacijo poslanca Eima in tovarišev, da so bile učiteljske službe s češkim poučnim jezikom doslej razpisavane v uradni „Brünnener Zeitung“ le v nemškem jeziku, da pa se bodo v prihodnje razpisavale tudi v češkem jeziku.

Dalje odgovarja naučni minister na interpelacijo poslanca Haucka in tovarišev, zakaj se niso do meseca junija namestile nekatere učiteljske službe v dunajskem šolskem okraju, dasi je rok tekkel do 12. januarja 1896, ter pravi, da so se doslej na Dunaju oddajale učiteljske službe le v juliju in avgustu. Niževavstrijski deželni šolski svet pa je v septembru 1895 ukrenil, da se morajo v prihodnje oddajati službe dvakrat v letu, in sicer pričetkom šolskega leta in meseca februarja. Da se letos imenovanja niso vršila ob določenem času, krivi se krajni šolski sveti, ker niso pravočasno vposlali prezentacij.

Poslanec Kaftan interpeluje železniškega ministra, zakaj je postaje načelnik v Znojmu prepovedal uradnikom in služabnikom pošiljati otroke v češke šole.

Zavarovanje proti ognju.

Zbornica na to nadaljuje debato o zavarovanju proti ognju. Poslanec Wachnianin naglašja, da bodo javne zavarovalnice gotovo prospevale. Že leta zahtevajo kmečki zastopniki v deželnih zborskih, da se vpelje prisilno zavarovanje. In če je prebivalstvo v obče zadovoljno z zavarovanjem proti nezgodam in boleznim, zakaj bi se upiralo prisilnemu zavarovanju proti požarom. Govornik je odločno za tako zavarovanje, ker se v Galiciji požari vedno množijo, ter obžaluje, da vlada dovoljuje nove podružnice vnanih

zavarovalnic, katerih gotovo ne more primerno nadzorovati. Govornik ni za podržavljenje, ne za podežljenje zavarovanja, temveč za vzajemne družbe, češ, da zadostno varujejo (?) zavarovance. Na leto je okoli 8120 požarov s 23 milijoni škode; zavarovalnice izplačajo do 18 milijonov odškodnin, na premijah pa dobijo 53 milijonov, torej stane vsa uprava zavarovalnic skoraj dve tretjini premij. Govornik meni, naj se zavarovanje prepusti domačim vzajemnim zavarovalnicam.

Poslanec dr. Steinwender naglašja, da se je le poslanec Noske izjavil proti načelu prisilnosti in monopola. Vlada je sicer za prisilnost, toda proti monopolu. Zbornica naj v nadrobni debati vsprejme potrebne nove določbe, le ko bi to ne bilo mogoče, naj se predloga vrne odseku. Nikakor pa naj se predloga v celoti ne zavrne. Vlada pravi, da bi dežele imele dobiček od deželnih zavarovalnic. Ali bi bila to nesreča? Naloga vlade tudi ni, da skrbi za oškodovanje zasebnih zavarovalnic. Govornik je za podežljenje in prisilnost zavarovanja, nikakor ne samo za prisilnost brez monopola. Premije se morajo na vsak način znižati, in to bodo storile le javne zavarovalnice, dežele pa skrbijo za boljši stabilni red in povzdigo gasilnih društev. Vlada bi morala podpirati to socialno vprašanje. Govornik je za prehod v nadrobno debato.

Poslanec dr. Gross biča poslanca Noske, ki je proti prisilnemu zavarovanju, ter priporoča načelo prisilnosti in monopola. Dežele naj bi prevzele sedanje vzajemne zavarovalnice, ki bi bile podlaga prihodnjemu javnemu zavarovanju. Govornik priporoča državne zavarovalnice v posameznih deželah ter priporoča prehod v nadrobno debato.

Glavni protigovornik dr. Lueger pobija v prvi vrsti napade poslanca dr. Grossa na poslanca dr. Gessmana. O stvari govorec zatrjuje, da je prisilno zavarovanje ravno tako opravičeno, kakor pri-

silna šola. Le dežele same morejo dobro voditi razna zavarovanja. Govornik želi poleg deželnih zavarovalnic tudi mestnih zavarovalnic. Nadalje polemizuje s poslancem Noskejem ter zavrača nekatere trditve vladnega zastopnika, ki prav očetovski zagovarja akcijske družbe. Govornik pravi, ako se vladni zastopnik boji, da bi dežele porabile premije v zmanjšanje doklad in torej uvedle neke skrivne določe, da vlada tudi nikdar ni vprašala, iz kakih virov izplačujejo zasebne zavarovalnice svoje visoke dividende.

Po kratkih pojasnilih poslanca dr. Rutovskega in poročevalca dr. Prombera se je sklenil prehod v nadrobno debato. Razprava se vrši o §§ 1. do 4.

Prvogovornik Noske zopet po svoji navadi zagovarja svoje najljubše zavode, zasebne zavarovalnice, in osebno napada posebno dr. Luegerja. Vname se mej obema precej živahna borba, vsled česar ju pozove predsednik k redu.

Poslanec grof Wurmbbrand pojasni še jedenkrat svoje stališče v tem oziru ter priznava, da je njegov načrt potreben poprave, in predlaga, naj se § 3. in naslednji vrnejo odseku v popravilo z naročilom, da se ohrani načelo prisilnosti in monopola.

Posl. Nitsche stavi predlog, naj se odsek pri zopetnem posvetovanju ozira posebno na češke narodnostne razmere in določi za Češko dve deželni zavarovalnici.

Posl. Kronawetter predlaga nastopno besedilo za § 3.: „Ako se izjavi deželni zbor za prisilno zavarovanje, se lahko zavarujejo poslopja pri deželnih, občinskih ali zasebnih zavarovalnicah.“

Posl. dr. Susteršič obžaluje vladno pristranost za zavarovalnice. Po daljšem priporočilnem govoru predlaga naslednje preminjevalne predloge in sicer § 3. naj se glasi: Ako se sklene prisilna

LISTEK

Raiffeisenove posojilnice.

(Govoril vikar gospod Jan. Hladnik na shodu v Vipavi dne 18. oktobra t. l.)

(Dalje.)

Neomejena zaveza pri Raiffeisenovih posojilnicah je velikega pomena tudi v нравnem oziru. Bogati posestniki zastavijo svoje palače in obširna posestva ravno tako, kakor priprosti kajžar svojo njivo. Bogati stojijo dober za ubožega, pomagajo mu, da more dobiti posojilo. Ali ne bo to ubožega spodbudilo k pridnosti, varčnosti, da bode zaupanja zares vreden! Oni, ki morebiti od posojilnice nikoli koristi ne bode imeli, skazuje s tem, da zastavi svoj kredit za ubožega soobčana, jako lepo krščansko ljubezen do bližnjega. S tem, da se združijo bogati in ubogi, omikani in priprosti v zadrugo, s tem razodevajo svojo skupnost, čutijo, da so jedno, da je dolžnost premožnejšega in učenejšega pomagati revnejemu in neomikanemu. Čutijo se kot jedno veliko družino, kot jedno telo, katerega posamezni udje so; dasi imajo udje različno važnost in opravilo, vendar za ohranjenje zdravja telesu so vsi potrebni. Liberalizem, ki je vladal skoro 50 let, je skušal vse razrušiti, hujškal je stan zoper stan, sejati je razpor

med posamezne slojeve naroda, netil je povsod sovraštvo in vzbujal škodoželjnost. Človeška družba spoznava škodljivost liberalizma ter mu bolj in bolj obrača hrbet. Sedanji čas ni več ločitve, ampak združenja čas. Ljubezen, usmiljenje, sočutje se zopet vračajo med posamezne stanovce. In ravno Raiffeisenove posojilnice so v času, ko je liberalizem najbolj cvetel, gojile te čednosti, visoko povzdigovala prapor krščanske vzajemnosti, zato se pa sedaj, ko liberalizem propada, tako hitro razširjajo.

Se nekaj! Raiffeisenove posojilnice svojim združnikom večinoma na kredit t. j. na osebo. Udje načelstva prevdarjajo, kakšen je dotični, ki posojila prosi. Ali je delaven, ali je pošten, ali je skrben gospodar. Lastnosti prosilec odločujejo, ali dobi posojilo ali ne.

Na zemljišča t. j. proti zastavi zemljišča Raiffeisenove posojilnice le izjemoma posojujejo. Kmetovalec je dosedaj le redko kedaj dobil na svoj osebni kredit posojilo, med tem, ko ga je dobil trgovec, ki je morebiti pretkan na vse mogoče načine in zvit kot kozji rog, na tisoče goldinarjev.

Boleti je moralo to kmetovalca, da se njemu nič ne zaupa, da mora svoj zemljišče, od katerega živi sebe in svojo družino, zastaviti, ako hoče dobiti potreben denar ob času sile. Zemljišče bi moralo biti prosto, ali vsaj ne obteženo s takim

dolgom, ki se lahko vsak dan odpove. Tako zemljiško zadolženje je bilo vzrok, da je propadel kmet v rimski dobi. To zadolženje bode tudi pogubilo kmetovalce današnje dobe, saj je samo v desetih kronovinah našega cesarstva znašalo zemljiško zadolženje leta 1892 — 2.184 milijonov gld., ako se na kak način temu ne odpomore in sicer tako, da se bode dolg recimo v 50 letih polagoma vračeval. Da bode pa v tem času zamogel dobiti kmetovalec ob slabih letinah, ob kaki nesreči pomoč vsaj do prve dobre letine, dobiti bode moral posojilo na svojo osebo. In pot za osebni kredit pripravljajo ravno Raiffeisenove posojilnice.

Ne bodem več dolgo, spoštovana gospoda, mučil s svojo razpravo, samo še par besedij o tako imenovanem rezervnem fondu. Posojilnica ne išče velicega dobička, saj bi bilo tudi nečloveško tistega, ki je že tako revež, ker mora iskati posojila, stiskati in zahtevati od njega visokih obresti. Posojilnica ni in ne sme biti oduševski zavod. Navadno plača dolžnik 1% več od posojila, kakor posojilnica daje od pri nji naloženega denarja. Ta odstotek se rabi za zadružne knjige, za uradno sobo, za neobhodno potrebne stroške, kar ostane je čisti dobiček. Ta dobiček s pristopnino se imenuje rezervni fond ali zaklad. Vsako leto se čisti dobiček pridene temu zakladu, tako da se vedno množi. Nekatere slovenske

zavarovalnica, mora se v svrhu zavarovanja ustanoviti deželni zavod. — K § 4. predlaga pa nastopni dostavek: Prisilnost zavarovanja v smislu § 2. se uveljavlja še le z ustanovitvijo deželne zavarovalnice. — Konečno govornik izjavlja, da je najodločnejši nasprotnik Wurmbrandovega predloga, ker se boče ta nujna zadeva zopet zavlekla za več let. — Konečno se je sklenilo s 74 proti 53 glasovom, da se načrt vrne odseku.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. novembra.

Direktni davki. Budgetni odsek se je posvetoval v predzadnji seji o poglavju proračuna „direktni davki“. Debate so se udeleževali poleg poročevalca Mauthnerja posl. Pacak, Menger, Fux, Kaizl in fin. minister Bilinski. Svota za leto 1897 proračunjenih naravnostnih davkov znaša 114.325.000 gl. in je kljub raznim zvišanjem le za 708.000 gl. večja, nego letošnje leto, ker je odbitega nekaj zemljiškega davka. T-m povodom se je govorilo mnogo o zakonu glede odškodovanja občin za po novem zakonu določeno pobiranje davkov. Minister je izjavil, da načrta ne more predložiti pred 2. decembrom in zbornica tedaj že ne bo več našla prilike, da ga reši v tem zasedanju. Vender pa minister zagotavlja, da stopi ta zakon v veljavo s 1. januarjem 1898 ob enem z davčno preosnovo. Ko stopita v veljavo ta dva zakona, bo v marsičem zelo ustrezno kmečkim prebivalcem.

Katoliško učiteljsko društvo za Predarlško. Minuli teden se je osnovalo v Feldkichu na Predarlškem katoliško učiteljsko društvo za celo deželo. Shod je v ime vlade pozdravil ondotni okr. glavar v daljšem, burno odobranem govoru. Najtopleje pozdravljajoč ustanovni shod, je nadaljeval glavar: „Vlada v sedanjem času nikakor ne zavzema stališča, ki bi bilo sovražno vašemu prizadevanju, in ako so bili poprej časi, v katerih je bilo opazovati več sovražnih tokov, so ti že minuli na veliko našo srečo, in nihče vas ne bo sedaj oviral v boju za vaše pravice. Želim novemu društvu mnogo sreče in uspeha.“ Tako pozdravlja katoliški okr. glavar katoliške učitelje na Predarlškem na javnem ustanovnem shodu novega društva. To nam dokazuje, da imajo „mračnjaški“ učitelji tudi še nekaj veljave.

Hrvatski deželni zbor se je sešel minulo soboto k prvi seji v tem zasedanju. Pri volitvi v državni zbor so bili izvoljeni vsi dosedanji poslanci in na izpraznjeno mesto poslanec Nedeljković. Torej bodo Hrvatsko zastopali v Budimpešti zopet z malo izjemo skoro sami vladni kimovci. Deželni zbor najbrže še ni dobro poučen o nujnih zahtevah zavednih Hrvatov. Nato se je vršila razprava o opravičnem redu za deželni zbor. Vsprejelo se je nekaj ostrejših določil posebno glede obiska deželnozbornih sej. Onim poslancem, ki so s svojo odsotnostjo provzročili, da se seja ni mogla vršiti, se po novem načrtu tako dolgo ne izplačajo dijete, dokler zbornica ni sklepna. Člani odsekov, ki se ne vdeležijo treh za-

posojilnice, ki obstoje že mnogo let ter štejejo na tisoče udov, imajo že velik rezervni zaklad. Tako je imela n. pr. posojilnica v Celju koncem l. 1894 že 83.995 gl. rezervnega zaklada, ona v Ptuj 58.000 gl., v Mariboru 48.331 gl., v Logatcu 14.419 gl., v Postojni 6.184. Vse slovenske posojilnice skupaj so imele tistega leta 510.354 gl. rezervnega zaklada.

Pri Raiffeisenovih posojilnicah se boče seveda rezervni fond le počasi nabiral in množil, ker nikakor dolžnika preveč ne smejo stiskati!

Cemu je pa rezervni zaklad? Iz tega zaklada se poravnajo slučajne zgube. Ako rezervni zaklad naraste, se lahko znižajo obresti posojil. Raiffeisen želi tudi, da bi se rezervni zaklad rabil za snovanje in podpiranje gospodarskih zadrug v zadrugnem okrožju. Po Nemškem se je osnovalo ravno s podporo Raiffeisenovih posojilnic mnogo mlekarških zadrug za boljše razpečavanje mleka in mlečnih izdelkov, konsumnih zadrug, ki naročujejo udom umetnih gnojil, semena itd., zlasti pa se je osnovalo mnogo vinarskih zadrug. Moža, katera je odposlal deželni odbor Niže Avstrijski na Nemško poizvedovat o delovanju Raiffeisenovih posojilnic, popisujeta, kako se je s pomočjo teh posojilnic povzdignila vinoreja. Poprej so razni vinski trgovci kupovali grozdje po nizkih cenah po 13. 14 kr. kgr. Vinorejci navadno niso imeli ne stiskalnic, ne družih priprav.

porednih sej, izgube mandat v dotičnem odseku. Jednako strogih, ali morda v nekaterih ozirih še strožjih določb bi javljne trebalo tudi v drugih zastopih.

Razmerje mej dvo- in trozvezo. Resničnost besedij nemškega državnega tajnika Marschalla na znano interpelacijo centruma gledé tajne zveze mej Rusijo in Nemčijo potrjujejo tudi uradna „Peterburskija Wjedomosti“, razmotrivajoč odgovor tajnika Marschalla. Besede, katera rabi ruski uradni list, in priznanje, katero izreka nemškemu državnemu tajniku, so najboljši in najpopolnejši dokaz, da obstojé mej tema dvema državama najboljše prijateljske razmere. Stališče, katero zavzema Nemčija v tem razmerju kot „čuvalka miru“, kakor jo nazivlje peterburški list, se ne more prijazneje in odličneje karakterizovati, kakor ravno v tem listu. Pa tudi z izjavo francoskega zunanjega ministra na interpelacijo poslanca Milleranda je ruski oficijozus popolno zadovoljen in se torej tudi Franciji vsled naklonjenosti napram Nemčiji ni bati posebnih neprijetnosti. Sploh je zavladalo v zadnjem času to-le javno mnenje: Carjev obisk v Parizu ni pripomogel, kakor so se nadejali nekateri francoski chauvinistični krogi, do kake napetosti, marveč le doboljšanja razmerja mej dvo- in trozvezo. — Je li to mnenje povsem opravičeno, o tem se danes še ne more popolno razsoditi.

Nemški državni kancler knez Hohenlohe baje ne ostane dolgo na svojem mestu. To najnovejšo, skoro neverojetno vest so objavili zadnji berlinski listi. Govori so, da vložil knez Hohenlohe v najkrajšem času ostavko in pride na njegovo mesto bivši vojni minister Bronsart. V vladajočih krogih se je potemtakem popolno spremenilo nekdanje mnenje glede vojaške vlade, katerega žrtev je bil ravno general Bronsart.

V Belgiji se delna ministerska kriza še ni popolno podela, kajti kralj še ni imenoval naslednika generalu Brassine. Zatrjuje se pač, da zasede general Maréchal izpraznjeni stol vojnega ministra, toda za sedaj še ni v tem oziru nikake gotovosti. Z raznih stranij so došle kralju peticije, v katerih se prosi, naj kot načelnik armadi vpliva na vladu, da vvede osebno vojaško službo. Ta zahteva je popolno opravičena, dokler vlada namreč sedanjí čas militarizma, kajti povsem krivična je sedanja naredba, da se bogataši lahko odkupijo od vojaštva ali mesto sebe pošljejo koga drugega k vojakom, mej tem ko si siromak ne more pomagati v nobenem slučaju.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. novembra.

(Osoda Wurmbrandovega predloga) kaže nam v vsej nagoti slabost našega parlamentarizma. Tek debate kazal je, da boče vlada in ž njo asekurancne družbe podlegla. Izmej vseh strank čuli so se glasovi, da je skrajni čas, da se zavarovanje proti ognju uredi v zmislu Wurmbrandovega predloga: tedaj, da se vstanovijo deželne zavarovalnice

Ko so pa začele delovati posojilnice, so se jele ustanavljati tudi vinarske zadrug. Zadruga si je sezidala potrebna poslopja, napravila potrebnega orodja, ločila boljše in slabejše grozdje ter dosegla toliko, da prodaja hl vina po 60 do 120 gl. Zadrugniki so dobivali ob dobrih letinah za kg grozdja po 20 kr. in še več.

Zalogo in premoženje jedne same vinarske zadrug v Valporzheimu, ki šteje 90 udov, je cenil jeden na 140.000 gl. in one v Vipinheimu celo na 180.000 gl. našega denarja.

Povedal sem nekatere stvari o Raiffeisenovih posojilnicah in njihovem delovanju. Raiffeisnovo posojilnico imate v središču divne Vipavske doline v Trgu. Vpisana je posojilnica in hranilnica Vipavska uže pri deželnem sodišču v register ali zapisnik, kjer so vpisane vse trgovske firme in zadrug. Ima toraj vse pravice javne tvrdke.

De-uje vže jeden mesec. Želim prav iz srca, da bi hranilnica in posojilnica v Vipavi prav čvrsto in blagonosno delovala v smislu blazega Raiffeisena in v proevitanje Vipavske doline, o kateri poje pesnik Vilhar:

„Vipavska dolina,
Lepota sveta
Ko grozdja in vina
Obilo nam da“.

z izključno pravico, vsa poslopja v dotični deželi zoper ogenj zavarovati. Zavarovalne družbe morale bi seveda v tem slučaju pobrati svoja kopita. — Kar sigurno je bilo v petek, da boče poslanska zbornica sprejela predlog grofa Wurmbranda. Ko je vlada to zapazila, jeli so ministri Wurmbranda obdelavati na vse kriplje. Znano je, da hoče grof Wurmbrand postati zopet deželni glavar Stajarski. Slo se mu je tedaj za aut — aut! Ali vladi vstreči — ali pa adijo deželno glavarstvo! Grof Wurmbrand je prijel za prvo alternativo in predlagal v specialni debati, naj se § 3 vrne odseku. Njegovi ožji somišljeniki so glasovali ž njim — in tako se je izcimila večina kakih 20 glasov za vrnitev. Tako snedel je grof Wurmbrand svoje lastno dete.

(Poštni in brzozjavni uradi v Ljubljani) so se danes pod nadzorstvom višjega poštnege upravitelja g. Sorlija in višjega pošt. kontr. v najkrajšem času in brez vsake neprilike preselili v novo poštno poslopje, kjer se sedaj vrše že popolnem urejena uradovanja.

(Slovensko gledališče.) Jutri se bodo predstavljale tri jednotejanske, jako komične igre, namreč Vilharjeva „Igra piké“, jako fina veseloigra, katera se je že mnogokrat predstavljala z najboljšim vspehom, dalje izvrstna burka „Krojač Fips“ in naposled velekomična opereta „Deset deklet, a za nobeno moža“. Prihodnja predstava „Rigoletta“ bo v petek.

(Iz Lesec na Gorenjskem) 22. nov.: „Slovenec“ ve v svoji 267 šte. povedati, da gredo smerekovi storži v Dunajsko Novomesto. Izvažajo jih pa tudi drugam, zlasti na Bavarsko v Pasavo. Po odvzetem semenu jih rabijo še za kurjavo. Do sedaj so jih samo na našem kolodvoru naložili blizu 100 vagonov. Semkaj postavljen vrše vsak vagon storžev približno 300 gl. Res lepo številce tisočakov smo prejeli letos za stvar, za katero se dosedaj skoraj nihče ni zmenil pri nas. Seveda je oberanje zelo težavno in nevarno delo. Obiralec spleza na smereko; ko jo obere, se požene z njenega vrha na drug vrh poleg stoječe smereke ter pride tako še le s četrte, pete smereke na tla. Čuje se, da so se nekateri ponesrečili pri oberanju. Poprašujejo tudi po storžih od borovcev, ter jih še dražje plačujejo, teh pa v našem kraju ni toliko.

(Vročinska bolezen) pojavila se je v Begunjah pri Radovljici. Zbolelo je šest oseb, od kojih je jedna umrla.

(Nesreča.) Josipina Hebelwirt, soproga nadsladarja v Starétovi pivovarni v Mengešu, zlomila si je na postaji Holmec nogo, ko je stopila iz železniškega voza.

(Iz Gradca) 22. nov. Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda je sinoči priredila prvi letošnji zabavni večer. Nje predsednik, g. phil. Vadnjal, se je pošteno potrudil, da se je veselica obnesla Slovencem v čast, prekornisti družbi pa v prid, zakaj prostorna puntigamska dvorana je bila precej napolnjena povabljenih slovanskih in družih gostov, ki so se vidno prav dobro zabavali. S posebnim veseljem omenjam, da se ni samo novo hrvatsko-slovensko pevsko in tamburaško društvo „Sloga“ in pojedinci, kakor gg. dr. Stuhec, med. Lenarčič, med. Shašek in med. Zupan, ampak celo Poljak g. Wierzuchovsky drage volje žrtvoval v korist naše družbe. Pod vodstvom marljivega in požrtvovalnega g. med. Ivkanca se je pelo v zboru, oktetu in kvartetu na občno zadovoljnost. Samospevi so želi kakor navadno splošno priznanje. G. Wierzuchovsky je kar očaral hvaležno občinstvo z umetniško dovršenim igranjem na goslih. Glavna točka pa, ki je menda najbolj „vlekla“ je bila zopet prosta zabava. — Pozabiti ne smem veselega dogodka. Pred kratkim se je vstanovilo veslovensko akad. bolniško društvo. Poprej so imeli vsi akademiki brez razločka na narodnost skupno bolniško društvo, a šovinistični nemški dijaki so znali vse nenemške dijake izriniti iz društva in spremeniti je v popolnoma nemško društvo. Akademični senat je seveda mižal, kakor navadno o prilikah, kadar se Nenemcem godi krivica. Prepotrebno društvo je torej vstanovljeno, a obstanek mu še ni zagotovljen, ker akademiki sami ga ne morejo vzdrževati z svojimi doneski. Upamo, da se bodo tudi slovenski domoljubi včasih spomnili mladega društva in mu pomagali na noge. (Naslov: društ. predsednik prof. dr. Eppinger, anatomsko-patologični institut.) Govori se, da je začela mnogoštevilnim jugoslovanskim delavcem v Gradcu sijati nova zvezda, označevalka baje lepše in srečnejše bodočnosti v podobi

socijalnodemokratskega društva „Danice“. Kar se ni posrečilo ne književnikom, ne politikom, to nam obetajo demokratični delavci: Jugoslovane bode združila socijalnodemokratična ideja. Marsikoga je že premotila blesteča fraza, ki jo nosijo plačani agitatorji vedno na jeziku, a upajmo, da se kmalu najde kdo, ki odpre varanim siromakom oči in pokaže pod blestecim plaščem, ki si ga je demokracija odela, pravo lice novodobnih ljudskih „osrečevalcev“.

* * *

(Velikovška narodna šola.) Zanimanje za novo šolo raste čim bolj; kako je bila potrebna, kaže se prav še le zdaj, ko je otvorjena. Naj bi torej požrtvovalnost Slovencev za dobro stvar nikakor ne ponehala. — Zadnji „Mir“ objavlja sledečo zahvalo in prošnjo: Prejeli smo za našo slovensko šolo celo vrsto darov. Prečastiti gospod Jernej Voh, nadžupnik in dekan v Konjicah na Štajerskem, poslali so našim č. št. šolskim sestram velik sod jabolk in krompirja, gosp. Dragotin Hribar, lastnik tiskarne v Celji, podaril je jako lepo veliko podobo knezoškofa Antona M. Slomška v prelepem okviru, g. Val. Podgorc, vikarij Marijanišča v Celovcu, poslal je nam zelo veliko lepih svetih podob za razne sobe in celovški gg. rodoljubi podarili so nam dve podobi sv. Očeta in dve podobi našega presvitlega cesarja za naši dve šolski sobi. Zadnje štiri podobe so prav velike in lepe in se nahajajo v zlatem okviru. Naj bode vsem onim blagim dobrotnikom iskrena, priskrena hvala izrečena. Bog plati! — Pri tej priliki drzujemo se še do č. gospodov rodoljubov staviti sledečo prošnjo. Treba je zdaj za našo šolo omisliti si tudi šolsko knjižnico. Nekateri otroci, ki so dozdaj obiskovali sosedne ljudske šole, znajo že nekoliko brati. Treba je tedaj, da se še bolj privadijo branju v materinem jeziku, jim podati pripravnega berila. Ako ima kdo na razpolaganje knjižice za šolsko mladino, n. pr. „Vrtec“, Kosi-jeve knjižice, Kalan-ove povesti itd., naj blagohotno jih podari naši šoli. Že v naprej se vsem dobrotnikom-darovalcem presrečno zahvaljujemo. — Le-to prošnjo tudi mi priporočamo.

(Iz celovške škofije.) Č. gosp. Sim. Cemer, župnik na Zihpoljah, gre za župnika v St. Rupert ob Celovcu. — Č. g. Avg. Križaj, dijakon v Prevaljah (rodod Idričan), bode na dan sv. Štefana, dne 26. dec. posvečen v mašnika. Novo mašo poje dne 27. dec. v celovški stolnici. Vrlemu rodoljubi od srca čestitamo! — Fara Zihpolje je razpisana do 27. decembra t. l. — Umrl je dne 17. t. m. č. g. A. Knecht, vpok. župnik in zlatomašnik v Hohenfeldu. Bil je sošolec pokojnega Mat. Majarja — Ziljskega. N. p. v m. l.

(Bodoči predsednik celovškega dež. sodišča) mesto sedanjega predsednika Mylius-a, ki gre v zasluženi pokoj, postane baje dvorni svetnik najvišjega sodišča, dr. Friderik Perko; z druge strani se pa zatrjuje, da je določen za to mesto Myliusov sodrug graški višji državni pravdnik Pflügl.

* * *

(S Krasa.) 19. novembra. [Izv. dop.] Laška „čobodra“ a ne vino. Tudi v Sežani na Krasu so letos začeli točiti take imenovane „laško vino“, kateremu pa to ime nikakor ne pristuje, ampak bolje naj bi se imenovalo „laška čobodra“, kakor hočem to kmalu dokazati. Znano je, da ona in sicer zloglasna „klavzula“ uvoza laškega vina*) se glasi tako, „da se mora vsaktero laško vino, predno se sme djati na trg, kemično preskusiti od uradnih (nepodkupljivih) preskuševalcev“, i samo priznано kot pristno vino uvažati čez mejo v našo državo. Naj bi se vsaj na ta potrebni dodatek strogo pazilo, da bi se ne prodajala kemično sestavljena čobodra mesto pristnega vina. Ker so piscu teh vrst ljudje toliko hvalili „vino“, ki se toči že v štirih gostilnah v Sežani — gotovo tudi že drugod po Sloveniji — pravijo mu tudi „pristno italijansko vino iz otoka Sicilije“, sem poslal navlaš č svojega znanca, naj bi mi donesel vsaj četrt litra istega tolikanj hvalisanega vina, da bom naredil izvirno preskušnjo z njim. Rečeno storjeno! Znanec mi ukazano donese. Vino je lepo, rumeno kot cekin in izvrstnega

*) Ista bje naravnost v obraz našemu vinarstvu kot čudna „varstvena carina“! Pis.

ukusa. Hektoliter stane 20 gld. in na drobno ga točijo v Sežani po 40 kr. Ljudje ga neki slastno in strastno pijejo. Jaz pa pustim ono vino v mali (1/4 l.) steklenici stati 12 dni, bode li ono morda barvo ali okus premenilo?! Nič od tega po 12 minolih dneh! Vendar-le sem začel dvomiti o njegovi pristnosti, ker dvanajst dni stalo vino bi moralo pokazati vsaj znamenja kánja na površju, pa ga ni bilo nič videti. Po minolih dvanajstih dneh je bilo vino res takošnje, kakor prvi dan istočeno iz soda, popolnoma nespremenjeno. K sreči pa sem naročen na „Katholisches Vereinsblatt“, ki prinaša prilogo: „Die christliche Kunst“. V šte. 19. z dne 1. oktobra t. l. najdem kratek stavek (na 152. strani), v katerem neki duhovnik svojim sobratom priporoča, kako naj poskušajo svoje mašno (daritveno) vino, jeli pristno ali ne?! Napravil sem natančno preskušnjo najprej z gori omenjenim „sicilijanskim (laškim) vinom“, kakor uči oni izvirni nedosegljivi pouk. Po 14 minut trajajoči preskušnji je ostala v preskuševalni steklenici od jedne osminke litra samo belkasta voda z malo osladnim okusom. Ločila se je dana barva in ves dober okus iz steklenice, ker ima pritisek vode v isto ta nasledek, da izvleče vseh ptuje snovi nepristnega vina, bodi si „Chateau Lafitte“ ali „Chamberti“ i. dr. Ostala je torej sama nepovržita voda, katero sem dal tudi drugim sosedom pokušati, da vidijo, za kako sleparijo potujejo vsako leto milijoni naših zlatih kron v žepe nenasitnih italijanskih vinskih kupcev. Preskušal sem potem še dve vrsti mojega lanskega črnega in belega vina na isti način. A moje črno in belo vino, katero poslednje vselej sam za darilno vino iztisnem, je ostalo oboje nespremenjeno po 15 minut trajajoči preskušnji. Ravno tako sem poskušal še dvojno drugo belo vino, katero mi je trgovec z vinom v preskušnjo prinesel in pred katerim sem jo tudi napravil. Ker je bilo vino pristno in njegovega lastnega pridelka, je ostalo isto tako nespremenjeno po okusu in barvi, kot prej. In tako se človek lahko prepriča o vsakem drugem vinu, bodi si ali „echter Niersteiner“ ali „Bordeaux“, „Ofener“, „Champagner“ ali katerikoli!*) „Ta preskušnja je torej prav važna za slehernega duhovnika zaradi njegovega daritvenega vina ter ima to prednost, da ona nič ne stane in je nezmotljiva ali negotljiva,“ tako sklene svoj članek gori omenjeni list. To je storil tudi pisec teh vrstic, ki sklene svoj dopis z besedami: „Experto crede Ruperto!“

M. Mihaeljev.

(Spod Krasa) 18. nov. Dne 14. t. m. zvečer se je ponesrečil mladenič in delavec France Rebec iz Kranjevasi na Krasu v Raši pod Stanjelom, ko je svojemu delodajalcu Fr. St. (od Večkotov) nakladal in vozil séreje (turšična stebila). Težek naložen voz se je po razoru vozeč nanj zvrnil ter ga hipoma zadušil; le trikrat je zaupil na pomoč, ki je sicer kmali prišla iz bližnjega malina, po katero je deček in gonjač volov šel, pa je bila prepozna! Res nagle in neprevidene smrti reši nas, o Gospod! Pokopal ga je g. štanjelski kurat na mirodvoru pri sv. Gregorju nad Kobdiljo. Mladenič je še le letos odslužil triletno vojaško službo; bil je edini sin zdaj žalujočih starišev. Bog mu bodi milostljiv! To je letos že drugi slučaj nagle smrti v štanjelski župniji, pa oba ponesrečenca sta bila tuja v občini. V vipavskem trgu razsajajo že dolgo „robadi“ ali „škarlatina“, katere se navadno še druge bolezni pri-mejo. Veliko šolskih in drugih otrok je že zanjo umrlo, vsled česa je vipavska štirirazredna ljudska šola že nad tri tedne zaprta in kaže biti še nadalje zaprta, kar slabo upliva na šolski pouk. Drugi pot še kaj, če bo Vam drago od Vašega „24 letnega dopisnika“ in naročnika „Slov.“

M. V.

* * *

(Prodaja specialitetnih svalčič po gostilnah in kavarnah) Finančno ministerstvo je, ustrežaje večstranskim željam odr-dilo, da smejo prodajati gostilničarji in kavarnarji počenši s 1. decembrom 1896 svojim gostom tudi nastopne specialitetne svalčiče po komadih: „Klub“ 3 kr. komad, „La fleur“ 3 kr., „Yakà“ 4 kr., egipčanske svalčiče I. vrste po 5 kr.,

*) Sporočilo o tej pristni preskušnji z „laško čobodro“ naj bi posneli iz „Slovenca“ še drugi slovenski listi v svarilo gostilničarjem in pivcem! Prvi naj hodijo rajše po našega pristnega Vipavca, če tudi ni po vsem enak onemu drugih let! Pis.

II. vrste po 3 1/2 kr. in III. vrste po 2 1/2 kr. Za prodajo teh specialitnih svalčič potrebujejo gostilničarji in kavarnarji posebne pravice (licence), katerih si morajo izprositi pri finančnem oblastvu prve vrste, in se morajo ravnati strogo po predpisih, ki se tičejo prodaje imenovanih vrst.

(Odkritje Klapkevega spomenika.) V nedeljo so odkrili spomenik generala Jurija Klapke v Komornu na Ogerskem. Ta se je bojeval ob času revolucije l. 1848/49 pod poveljstvom puntarja Košuta zoper Avstrijo, — zato menda so mu napravili „zvesti“ podaniki ogerskega kralja spomenik. Seveda se vojaštvo ni smelo udeležiti te slavnosti, pač pa je sin slavljenca, ki biva sicer v Parizu, obiskal očetu tako naklonjeno mesto in imel pri slavnostnem obedu — čujte, navdušeni Ogri — v francoskem jeziku napitnico, ker — ne zná gladko ogerski govoriti.

(Ljudsko štetje na Grškem.) Po zadnjem štetju ima grška kraljevina 2,418.000 prebivalcev, t. j. za 230.000 več kakor leta 1889. Glavno mesto Atene šteje 128.000 prebivalcev.

Društva.

(Socijalno-demokratski shod v kazini) se je vršil véeraj. Sodrugi Kordelič otvori shod ter naglašá, da so bili vsi gg. dež. poslanci pismeno povabljeni, vdeležila pa da sta se današnjega ljudskega shoda samo dva, gg. dr. Majaron in Grasseli. Sodrugi Kristan govori o prihodnjih državnozbornskih volitvah, razvija zgodovino volitev, osobito pa francosko revolucijo, ter govori o občni volilni pravici na Avstrijskem. Najbolj je prijemal konservativce in krščanske socijaliste; osobito kršč. socijali-tem je očital, da jim ne gre za stvar, marveč za mandate, ter da si taisti kupujejo mandate. Naglašal je tudi staro frazo, da niso socijalni demokratje sovražniki malih obrtnikov, kmetov in sploh ljudstva, vendar pa dal razumeti, da so mu najbolj na poti gospodarske zadruge. Konečno pozivlje vse navzoče, naj pri prihodnjih držav. volitvah vsi volijo socijalno-demokratskega kandidata, a pripomni takoj, da bode težko zmagal na Kranjskem. Prav dobro mu je odgovarjal krščanski socijalist gospod Gostinčar, trdeč, da si do sedaj ljubljanski oziroma slovenski krščanski socijalisti še nobenega mandata niso kupili, ter pojasnjuje socijalno-demokratsko prihodno državo, v kateri bode tudi dovolj Poncijev in Pilatov, ter tudi poudarja, da so socijalni demokratje popolnoma od judov odvisni. Socijal.-dem. se radi bahajo, da vlada pri njih svoboda, ter da puste vsacega govoriti ter da se ne boje debate; vendar je med Gostinčarjevim govorom večkrat nastal tak vršč, da je g. govornik moral večkrat prenehati. Odgovarjal mu je potem še jedenkrat sodrug Kristan, vendar stvarno ne, umešaval je vse druge stvari in omenjal tudi sv. Očeta, da ne more živeti brez denarja, na kar je bil od predsednika opozorjen, naj se dnevnega reda drži; pozivljal je tudi dr. Majarona, naj, ako more, danes zagotovi, da bode njegova stranka v deželnem zboru glasovala za direktne volitve. — G. dr. Majaron odgovori, da ako bi bil on vedel, da ga bode danes taka naloga zadela, bi se bil pri svojih gg. tovariših informiral; vendar zagotovi, da bode delal kolikor možno na to, da se v deželnem zboru vsprejmo direktne volitve, on bode pa na vsak način glasoval zato. Sodrugi Kristan predlaga konečno resolucijo, naj se na Dunaju bivajoči poslanci pozivljejo, da vlado prisilijo, da bode o pravem času sklicala deželne zbornice, da zamorejo rešiti volilno vprašanje. Društvo „Bodočnost“ bode skrbelo, da se resolucija takoj odpošlje. — Sodrugu Kristanu, kakor tudi Kordeliču ne uga-jata „Slovenec“, kakor tudi „Glasnik“ ne; omenjala sta tudi novi, pretečeni teden izšli „Slovenski List“ in izpustila ves žolc nad tem časopisom, pozivljajoč navzoče, naj pridno pristopajo k socijalno-demokratskim društvom, ter da naj gotovo volijo vsi soc. demokratičnega kandidata. Nato se je shod zaključil s proizvajanjem nemških pesnij. Dr. Majaron pa je odhajal mrmrajoč: „Kaj pa je to? Ali ne znajo slovenskih?“

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Preč. gosp. d-kan Ivan Lukežič, prvomestnik podružnice v Komnu, 19 gld. 40 kr. letnine in ustanovnine; gosp. blagajnik podružnice v Rečici 1 gld. 80 kr., katere je gosp. Iv. Gósar nabral v veseli družbi; gosp. Anton Terčeli, blagajnik moške podružnice v Ajdovščini, 40 gld. letnine in 30 gld. čistega dohodka v družbin prid prirejene veselice; podružnica v Konjicah 30 gld. 35 kr. letnine; družba čestilcev novodošlega ribniškega dekana g. Fr. Dolinarja, zbrana na dan njega slovesne inštalacije 15 nov. t. l. v gostilni pri Cnetu, 16 gld.; preč. gosp. Iv. Jakser, župnik v Hotedršici, 2 gld. za velikovško šolo; preč. gosp. župnik Ant. Zlogar, prvomestnik podružnice za „Gorenjsko Dolino“ zbirko 26 gld., katere so darovali

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
saznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

in sicer: gg. Fertin, Mali in Kolšek po 1 gld.; iz Koroške Bele po g. Turku 1 gld. 20 kr., nepotegnen „žid“ na Kor. Beli 35 kr., g. Iv. Nagu, poštni upravitelj na Javorniku 50 kr.; vesela družba v Radovljici 1 gld. 60 kr., gđ. Mihaela Razingera-jeva, učiteljica v Radovljici 1 gld., igra v Radovljici 1 gld., veleč. gospod Jak. Matijan, kapelan na Jesenicah, 5 gld., gospod Mina Frtin na Fužinah 1 gld., po veleč. gospodu kapelanu Vrankarju Mohorjani v Kranjski Gori 6 gld., iz nabiralnika v župnišču v Kranjski Gori 5 gld. 65 kr. in nekdo 24 kr. — Bog povrni darovateljem! Bog živi naslednike!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Družba sv. Cirila in Metoda) nima besed, da bi se mogla zahvaliti vsem č. sodelovalkam in sodelovalcem ob obeh koncertih dne 14. in 15. t. m., ki sta se izvršila v tako veliko njeno moralno podporo. Izrekoma pa bodi zahvala sl. „Ljublj. Sokolu“ za brezplačno prepuščenje nam dvorano; sl. „Glasbeni Matici“ in vsem njenim v blizu dveh stotinah nastoplim č. pevkam in pevcem ter duši vsega njenega naporovanja g. svetniku Vencaju; zahvala ob tej priliki prvokrat na očitno vodečemu dirigentu g. Čerinu; altistinji „slov. opere“ gospici Vetterovi; vedno mladostnima pevcema g. opernemu režiserju Nollju ter tenorju g. Medenu; prvomestnicam ljubljanskih ženskih podružnic č. neutrudljivim gospem: dr. Tavčarjevi, dr. Zarnikovi in ravnatelj Subičevi; našim neustrašenim dramatičnim diletantinjam, gospicam: Miroslavi Dolenčevi, Antoniji Jamšekovi, Marijanci Prosenčevi, Leopoldini Trtnikovi ter Marici in Veri Vencajzovima in njihovem voditelju učitelju g. Ganglu; zahvala vsem čast. starišem, ki so k živim podobam za „Materine sanje“ doposlali svojo nežno deco, učeč jo tako z mlada pomoči potrebnim. Vsem, prav vsem Vam prisilecem: od najvišjega dostojanstvenika do slednjega dobročinitelja — naša najiskrenejša zahvala. — Častiti sotrudniki na mladinskem pozorišču! V dušo segajočo pesmijo in živo besedo ste delovali ta dva mila nam večera za uplemenitev — slovenskega srca. In v tem imenu Vam zahvalni bivamo vselej mi in z nami slovenski narod.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Cerkjah.) Iz Cerkljan. 20. novembra: Pretečeno nedeljo imela je naša podružnica sv. Cirila in Metoda občni zbor. Z vseh strani moramo biti popolnoma zadovoljni, ker smo imeli še enkrat več dohodkov, kakor lansko leto. Poslala sta nam tudi več lepih dobrot gg. Legat in Zadnikar iz Celovea. Bog jima obilo povrni. Zborovanje je bilo v kratkem končano. Po želji gosp. blagajnika se je izrekla zahvala prejšnjemu tajniku gosp. Kreku, ki se je resnično zanimal za našo prepotrebno družbo. — Ne smemo tudi prezreti rodbine Vavkenove, ki se je ves večer trudila, da so se naši dohodki pomnožili. Konečno pa moramo izreči vsem udeleževalcem lepo zahvalo za prijazni zabavni večer. Bog daj, da bi se zopet kmalu videli v korist družbe.

Telegrami.

Dunaj, 23. novembra. Na prošnjo ministrskega predsednika grofa Badenija je sklical predsednik Chlumecky klubove načelnike v posvetovanje, katerega se je udeležil tudi ministerski predsednik. Ta je v ime vlade naznanil, naj bi klubovi načelniki vplivali na to, da zbornica odstavi z dnevnega reda načrt zakona glede preosnove plač državnih uradnikov in profesorjev, ki bi moral po prvotnem načrtu stopiti v veljavo s 1. julijem 1897, ker ga vlada radi pomanjkanja pokritja ne bi mogla priporočiti v Najvišje potrjenje, akoravno bi ga vsprejela poslanska zbornica. Klubovi načelniki so bili

različnega mnenja in ker niso hoteli izreči sodbe brez dovoljenja klubovih članov, se o tej zadevi ni sklenilo nič pozitivnega.

Belgrad, 23. nov. Vsled povodnji povročena škoda je ogromna. Novi nalivi so naredili zopet zdatno škodo v porečju reke Morave. Poseben odbor neutrudljivo nabira prostovoljnih doneskov v tu- in inozemlju.

Belgrad, 23. novembra. Župan Mihael Bogičević je imenovan ravnateljem državnih železnic, na njegovo mesto pride nadzornik v notranjem ministerstvu Nikola Štefanović.

Rim, 23. novembra. Papež je vsprejel včeraj avstro-ogerskega poslanika grofa Revertera z družino v avdijenci.

Rim, 23. novembra. Minister Sineo je poročal včeraj svojim volilcem v Carmazuoli o svojem delovanju ter se mej drugim dotikal tudi ravno sklenjenega miru z Abesinijo. Minister je izjavil, da so silile Italijo vse okoliščine k častnemu (!) miru v smislu načrta, kakoršnega je razvil ministerski predsednik pri svojem nastopu v zbornici.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so

antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatljici 25 kr., 10 škatljic gld. 2.—. 124 (50—39) 4

Umrli so:

19. novembra. Avguštin Jugovic, sprevednika sin, 31/2 meseca, Marije Terezije cesta, Kolizej, božjast.

22. novembra. Ivan Czacsh, mizarški poslovođa, 73 let, Dunajska cesta 13, vodenica.

V deželni bolnišnici:

19. novembra. Jožef Bergant, delavčev sin, 3 leta, nephrilis.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
21	9. zvečer	740.7	0.5	sl. jvzh.	megla	
22	7. zjutraj	742.9	—4.2	brev.	megla	0.0
	2. popol.	742.9	2.4	sl. jvzh.	oblačno	
22	9. zvečer	744.1	0.3	sr. svzh.	skoro jasno	
23	7. zjutraj	744.3	—1.6	sr. svzh.	del. jasno	0.0
	2. popol.	743.7	2.0	sl. jzh.	oblačno	

Srednja temperatura sobote 2.5°, za 0.1° nad normalom. Srednja temperatura nedelje — 0.5°, za 2.6° pod normalom.

Zahvala.

768 1—1

O britki izgubi svoje nepozabne tete

Matilde Schweiger

izrekam tem potom iskreno zahvalo častiti duhovščini, zg. pevcem za ginjaivo petje, vrli požarni brambi v Sarem Trgu za krasen venec in udeležbo pri sprevodu, vsem prijateljem, znancem in sorodnikom za sočutje, katero so mi skazali o njeni smrti, za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, in slednjič vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je vrnil pogreb tako dostojno in veličastno.

V Starem Trgu pri Ložu, dne 22. nov. 1896.

Zofija Vesel.

Javna zahvala.

Podpisani odbor izreka na tem mestu v očigled dobro vspelemu družinskemu večeru, ki se je vršil v nedeljo, dne 15. novembra t. l., „pri Mališu“ in čegar čisti dohodek je bil namenjen društveni blagajnici, slav. slovenskemu delavskemu

pevskemu društvu „Slava“ ter slav. tamburaškemu klubu „Zvezda“ za prijazno sodelovanje; predsedniku „Katoliškega tiskovnega društva“ prečast. gosp. Ant. Zupančiču, gosp. deželnemu poslancu dr. Danilu Majaronu in gosp. Lavrenčiču za darovane denarne zneske, dalje vsem onim, ki so na ta ali oni način več ali manj pripomogli k tako ugodnemu vspehu družinskega večera, svojo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 21. novembra 1896.

Odbor dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem.

Najtopleje priporočam za

754 7

Miklavževa darila

svojo bogato zalogo igrač, raznega lepotičja in nagizdnega blaga. Vse po najnižjih cenah.

Fr. Stampfel

v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. priv. tovarne, ustanovljene leta 1832 na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: St. Fernolendt.

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna črma za svitlo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 33 52—46

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

IG. HELLER na Dunaju

29 9 II/2 Praterstrasse 49 208 20—18

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

LUDOVIK BOROVIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52—9

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

Dunajska borza.

Dne 23. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 20 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 65 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 20 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 10 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	939 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	366 „ — „
London vista	119 „ 90 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 77 1/2 „
20 mark	11 „ 76 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 53 „
Italijanski bankovci	45 „ 15 „
C. kr. cekini	5 „ 68 „

Dne 21. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 „ 60 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 „ 75 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 10 „
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	136 „ 50 „
Dunavske vravnave srečke 5%	130 „ 50 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105 „ 50 „
Posojilo goriskega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „ 25 „
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	99 „ 35 „
Priporitne obveznice državne železnice	322 „ 25 „
južne železnice 3%	174 „ 40 „
južne železnice 5%	127 „ 75 „
dolenjskih železnic 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 „ 25 „
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3375 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	424 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 „ — „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	61 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	84 „ — „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 „ — „
Papirnih rubljev 100	127 „ 75 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za izgube pri krebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična dolniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnici.